

- Vo štvrtok 27.11. bude prednáška v AB 300.
- Každá skupina má cvičenie s mikroelektronikmi iba raz. Je to preto, lebo máte dvojhodinové cvičenia.
- Na stránke predmetu som dnes doplnila a aktualizovala informácie.

Contents

Ďalšie pojmy z teórie automatov	2
Redukcia automatov	5

Ďalšie pojmy z teórie automatov

Definícia 3.8.

Nech $A = (S, X, Z, \delta, \lambda)$ a $A' = (S', X', Z', \delta', \lambda')$ sú automaty. Hovoríme, že automat A' je **podautomat automatu A** , ak

- $S' \subset S \wedge X' \subset X \wedge Z' \subset Z$ a zároveň
- pre funkcie $\delta': S' \times X' \rightarrow S'$ a $\lambda': S' \times X' \rightarrow Z'$ platí:
 $\forall x \in X' \forall s \in S': \delta'(s, x) = \delta(s, x) \in S' \wedge \lambda'(s, x) = \lambda(s, x) \in Z'.$

Poznámka

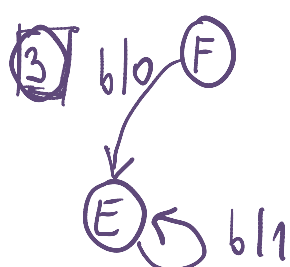
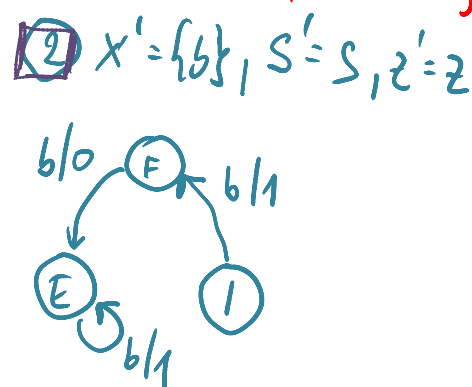
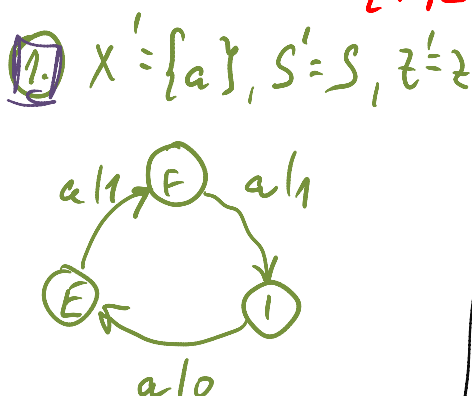
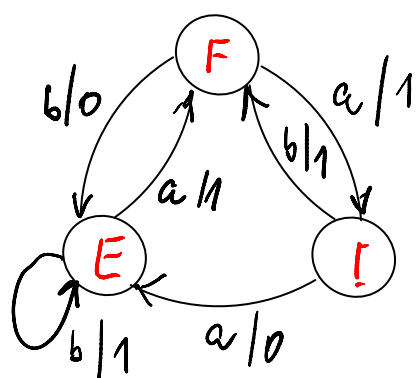
Každý automat je svojím podautomatom (triviálny prípad). Budú nás však zaujímať predovšetkým podautomaty s menším počtom stavov.

Definícia

Nech $A = (S, X, Z, \delta, \lambda)$ a $A' = (S', X', Z', \delta', \lambda')$ sú automaty.

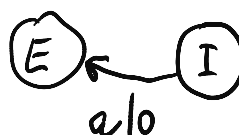
Hovoríme, že podautomat A' automatu A je **vlastný podautomat automatu A** , ak platí $S' \neq S \vee X' \neq X \vee Z' \neq Z$.

Príklad 3.12 modif. Nájdime nejaké vlastné podautomaty automatu A .

$S' = \{F, E\}, X' = \{b\}, Z' = \{0, 1\}$

4.

~~$S' = \{E, I\}, X' = \{a\}$~~

taký podautomat
neexistuje

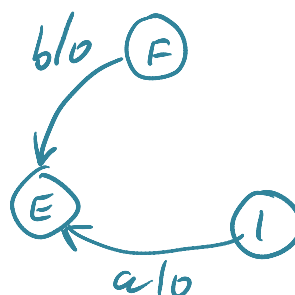
5

6/1 $\textcircled{E}$
 $S' = \{E\}$
 $X' = \{b\}$
 $Z' = \{1\}$

6

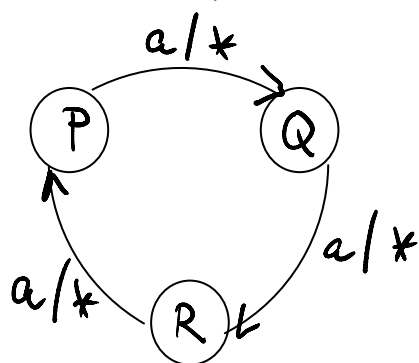
 $S' = \{F, I\}$

8 $Z' = \{1\}$

7 $Z' = \{0\}, S' = \{F, E, I\}$

Príklad 3.13

Dokážme, že automat B nemá vlastný podautomat.

 $S = \{P, Q, R\}$
 $X = \{a\}$
 $Z = \{*\}$

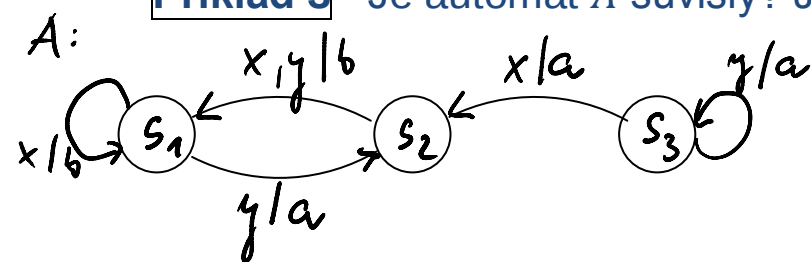
- $X' = X, Z' = Z$, lebo sú jednoprvkové
- keď $S' \subset S \wedge S' \neq S$ $[S' \subsetneq S]$
- lenže ak zoberieme hociktoré 2 stavy (alebo iba 1) do S' , tak žiadna $r \in A$, ktorá vedie do stavu z S , nie S'

Definícia 3.9.

Nech $A = (S, X, Z, \delta, \lambda)$ je automat.

- Budeme hovoriť, že stav $s \in S$ je **dosiahnuteľný** zo stavu $t \in S$, ak buď $s = t$, alebo existuje $w \in X^+$ také, že $s = \hat{\delta}(t, w)$.
- Automat A sa nazýva **súvislý automat**, ak existuje stav $s \in S$, z ktorého je každý stav automatu dosiahnuteľný.
- Automat A sa nazýva **silno súvislý**, ak z každého stavu tohto automatu je každý **iný** stav dosiahnuteľný. $\forall s, t \in S \exists w \in X^+ : t = \hat{\delta}(s, w)$

Príklad 3 Je automat A súvislý? Je silno súvislý? Zdôvodnite.

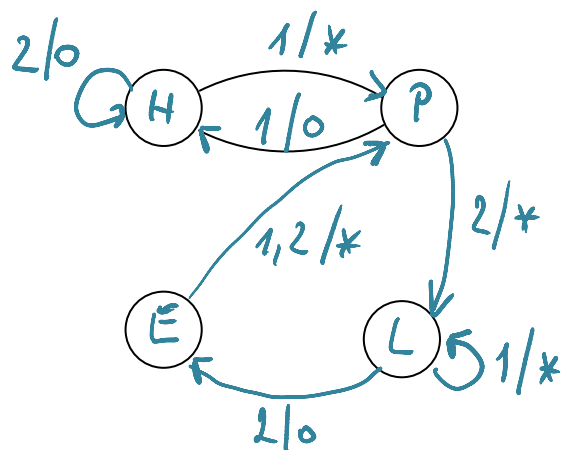

A je súvislý, lebo $\exists$ stav (s_3) , z ktorého je každý stav dosiah.
 $s_1 = \hat{\delta}(s_3, xyx)$
 $s_2 = \hat{\delta}(s_3, x)$

A nie je silno súvislý, lebo napr. s_3 nie je dosiahnuteľný z s_2

Príklad 4

Navrhните automat B tak, aby bol silno súvislý. Vysvetlite. $S = \{H, E, L, P\}$

$$H = \hat{\delta}(P, 1) \quad H = \hat{\delta}(E, \dots)$$

$$E = \hat{\delta}(P, 22) \quad L = \hat{\delta}(E, \dots)$$

$$L = \hat{\delta}(P, 2) \quad P = \hat{\delta}(E, \dots)$$

podobne aj so začiatkom v stave L resp. H

Redukcia automatov

$$A = (S_A, X, Z, \delta_A, \lambda_A) \quad A \sim B$$

$$B = (S_B, X, Z, \delta_B, \lambda_B)$$

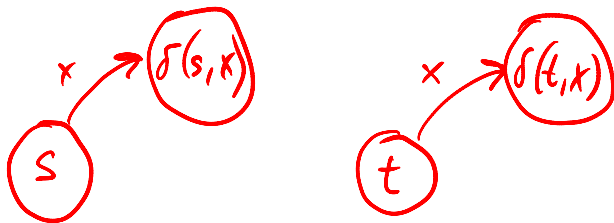
Ekvivalentné automaty

- ako reakciu na rovnaké vstupné slovo sú schopné generovať rovnaké výstupné slovo
- preto budeme uvažovať o automatoch, ktoré majú spoločné vstupné aj výstupné abecedy

Veta 3.2.

Nech $A = (S, X, Z, \delta, \lambda)$ je automat, nech sEt .

Potom $\delta(s, x)E\delta(t, x)$ pre každé $x \in X$.

$$\hat{\lambda}(s, w) = \hat{\lambda}(t, w) \quad \forall w \in X^+$$

$$\hat{\lambda}(\delta(s, x), w) \stackrel{?}{=} \hat{\lambda}(\delta(t, x), w) \quad \forall w \in X^+$$

[dôkladný dôkaz v skriptách]

Definícia 3.12.

Automat A nazývame **redukovaný automat** (t.j. **minimálny** v zmysle počtu stavov), ak žiadne dva jeho stavy nie sú ekvivalentné.

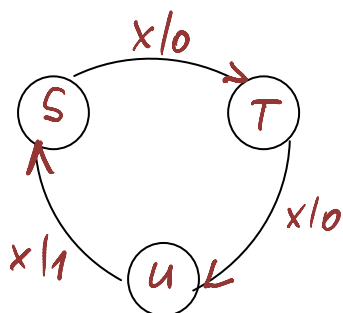
Poznámka

- Ak je automat **redukovaný** (**minimálny**), tak každý jeho stav je ekvivalentný *iba sám so sebou*.
- Ak A je automat, tak existuje minimálny automat, ktorý je ekvivalentný s automatom A . Označíme ho A_R .
- Stavy automatu A_R sú triedami ekvivalencie E (Def.3.14).

Príklad 5

Dokážte, že automat $M = (\{S, T, U\}, \{x\}, \{0,1\}, \delta, \lambda)$ je redukovaný.

17:

Vlastne máme dok., že žiadne dva stavy nie sú ekv.

$$\hat{\lambda}(S, xx) = 00$$

$$\hat{\lambda}(T, xx) = 01$$

$$\hat{\lambda}(U, xx) = 10$$

výsledky sú rôzne, teda $S \not\equiv T, S \not\equiv U, T \not\equiv U$

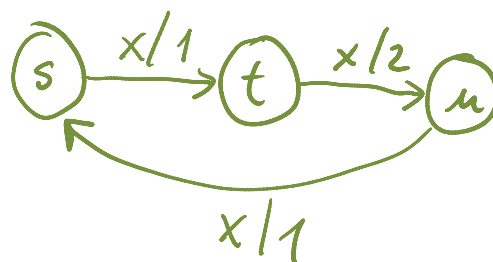
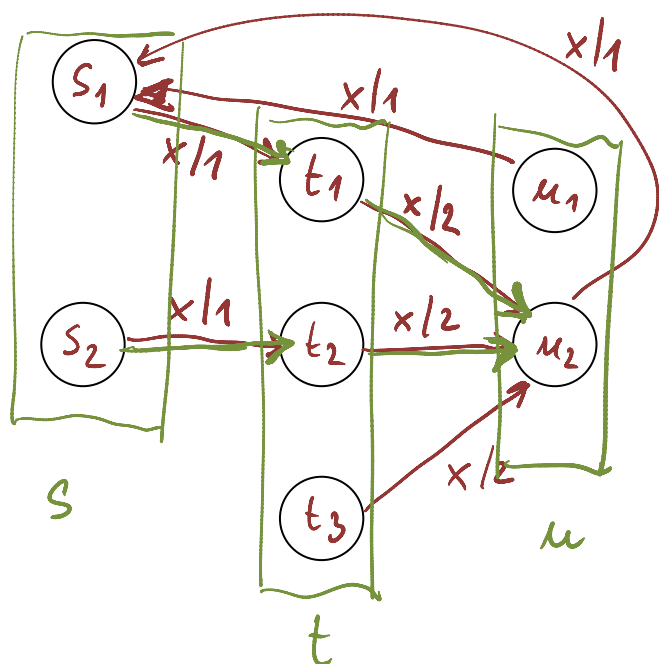
Príklad 5

Nájdite redukovaný automat k automatu A.

$S =$

$X = \{x\}, Z = \{1,2\}$

A

toto už je minimálny (redukovaný) aut.

Pozor, toto je priveľmi intuitívny spôsob.
 Takto to robiť nebudeme!